

са Комором

од 11. марта до 22. априла

ПОНЕДЕЉКОМ у 18:00

ВАШ ФАРМАЦЕУТ
ЗНА СВЕ
О ВАШЕМ ЛЕКУ

**Представљање услуга за пацијенте
са хипертензијом и новоуведени лек и пет онлајн стручних састанака**

ЗАПОЧЕТ РАД НА ПОВЕЗИВАЊУ БАЗА ПОДАТАКА КОМОРА СА РЕГИСТРОМ ЗДРАВСТВЕНИХ РЕСУРСА МИНИСТАРСТВА ЗДРАВЉА

Приступ здравственим подацима пацијената искључиво од стране здравствених радника са важећом лиценцом

ОДРЖАНА ПРВА РЕДОВНА СЕДНИЦА СКУПШТИНЕ КОМОРЕ

Донете важне одлуке за рад Коморе, укључујући План рада и Финансијски план за 2024. годину

САЗНАЈ ВИШЕ

Провера квалитета стручног рада у 2024. години

„ПРВО ФАРМАЦЕУТ“ почетак напредне здравствене услуге у Великој Британији

Фталати из пластичне амбалаже повезани са превременим порођајима

27. рођендан Фармацеутске коморе Србије

Фармацеутска комора Србије је 24. фебруара прославила свој 27. рођендан. На овај дан 1997. године одржана је прва конститутивна седница и изабрани су први органи Коморе. Фармацеутска комора Србије је једина комора здравствених радника која је основана пре доношења Закона о коморама здравствених радника (новембар 2005.).

Поводом обележавања овог датума директорка Коморе, Славица Милутиновић упутила је честитку свим члановима Коморе са жељом да наш заједнички рад на унапређењу фармацеутске струке настави да доноси корист и инспирише све колеге у здравственом систему Србије.

"Са Комором понедељком у 18" - од 11. марта до 22. априла

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије са великим задовољством позива своје чланове на нови сет едукација понедељком у 18. Прва два термина резервисана су за представљање нових стандардизованих услуга: за пацијенте са хипертензијом (11. март) и новоуведени лек (18. март). Након тога следи 5 онлајн стручних састанака (у поступку акредитације) на теме које су у претходној години изазвале највише интересовања: Новине у терапији астме и ХОБП-а (25. март), Одговорна примена анксиолитика (1. април), Нови поглед на лечење

гојазности (8. април), Биохемијска дијагностика и саветовање пацијената у вези лабораторијских испитивања (15. април) и Вакцинација деце - изазови и дилеме у 21. веку (22. април).

Детаљне информације и позив за учешће биће упућени путем циркуларног мејла.

Одржана прва редовна седница Скупштине Коморе

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Овогодишњу прву редовну седницу Скупштине Фармацеутске коморе Србије која је одржана 28.02.2024. године у Београду водио је председник Скупштине маг. фарм. спец. Иван Ефтовић, уз присуство 71. члана Скупштине Коморе.

Чланови Скупштине су након спеведене расправе по свакој од тачака дневног реда усвојили Извештај о раду и Финансијски извештај за 2023. годину и донели важне одлуке за рад Коморе, укључујући План рада и Финансијски план за 2024. годину.

На седници су донете и следеће одлуке:

- Одлука о изменама и допунама одлуке о установљењу Награде Стеван Шукљевић, најпрестижније награде Фармацеутске коморе Србије која се додељује појединцу за посебан допринос на унапређењу и промоцији апотекарске делатности (повећање новчаног износа награде са 50.000,00 динара на 80.000,00 динара).
- Одлука о изменама и допунама одлуке о додели новчане награде поводом обележавања Светског дана фармације, за три најбоља рада на тему дефинисану од стране Међународне фармацеутске федерације-ФИП (повећање новчаног износа награде са 10.000,00 динара на 20.000,00 динара).

Сви извештаји и одлуке које су усвојене достављају се Министарству здравља на информисање и добијање сагласности, а након тога биће објављене на сајту Коморе.

Започет рад на повезивању база података комора са Регистром здравствених ресурса Министарства здравља

Припремила: маг. фарм.спец. Драгана Рајковић

Након усвајања Програма дигитализације у здравственом систему Републике Србије за период 2022-2026. године од стране Владе РС, представници Фармацеутске коморе Србије учествују у низу активности које се реализују у складу са Акционим планом.

Од фебруара 2024. године започет је заједнички рад на повезивању база података чланова комора са Републичким интегрисаним здравственим системом (РИЗИС), део: Хумани ресурси, **у циљу ауторизованог приступа здравственим подацима пацијената искључиво од стране здравствених радника са важећом лиценцом.** Предвиђено је да се повезивање података заврши до маја ове године.

Провера квалитета стручног рада у 2024. години

Припремила: маг. фарм.спец. Драгана Рајковић

Одлукама министра здравља утврђен је Годишњи план редовне спољне провере квалитета стручног рада за 2024. годину (у потпуности прихваћен предлог надлежних комора здравствених радника и Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“) и Листа стручних надзорника за 2024. годину.

У апотекарској делатности провера квалитета стручног рада у 2024. години биће спроведена у 100 апотека од стране 297 стручних надзорника, представника образовних институција, професора са факултета и магистра фармације из апотека (обавезних чланова Коморе) са радним искуством од најмање 5 година у апотеци.

Наведене одлуке можете погледати [ОВДЕ!](#)

Обавештење у вези са издавањем уверења о положеном стручном испиту

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије је током јануара 2024. добила информацију од чланова који су уписани као приправници да након положеног стручног испита нису добили потврду о положеном стручном испиту, чиме су (до издавања уверења) онемогућени да поднесу захтев за издавање лиценце и након издавања исте заснују радни однос као магистри фармације.

Након дописа који је упућен Министарству здравља 5.2.2024. добијен је одговор у коме се наводи да у складу са прописима не постоји обавеза издавања

потврде о положеном стручном испиту, нити било ког другог акта, осим уверења. У допису се такође наводи да је Министарство здравља свесно значаја и потребе благовременог пријема уверења о положеном стручном испиту, као и да се улажу изузетни напори како би се поменута уверења доставила у што краћем року будућим здравственим радницима.

Допис Министарства здравља [ОВДЕ!](#)

СЕКРЕТАР ОГРАНКА КРАГУЈЕВАЦ

дипл.правник **Снежана Нишавић**

Огранак Крагујевац, као један од четири огранка Фармацеутске коморе Србије, обухвата подручја 9 округа и то: Шумадијски, Рашки, Златиборски, Моравички, Колубарски, Мачвански, Браничевски, Подунавски и Поморавски. У Огранку Крагујевац укупно је уписано **2064 магистра фармације (1884 обавезних, 155 добровољних и 25 приправника)**, који обављају фармацеутску здравствену делатност или имају пребивалиште на подручју наведених округа. За законит и стручан рад Огранка Крагујевац одговорна је **Снежана Нишавић дипл.правник**, на радном месту секретара огранка од 07.12.2010. године.

Чланови Огранка, фармацеути који имају законску обавезу уписа у Комору, као и фармцеути који желе да постану добровољни чланови Огранка, могу да добију стручну помоћ и потребне информације о: упису у Комору, издавању/обнављању лиценце, начину и условима оснивања здравствене установе/апотеке приватне праксе, плану и програму обављања приправничког стажа, учешћу у пројектима Коморе, правима и обавезама према Комори и другим питањима из надлежности огранка.

За сва питања можете се обратити на тел.034/6391200 или мејл ogranakkragujevac@farmkom.rs

Извештај о обављеним повереним пословима у Огранку Крагујевац (2023)

Огранак Крагујевац	2023. година
Решење о упису у именик	177
Решења о промени података	441
Решења о престанку чланства	62
Потврда у вези отварања апотеке	5
Захтев за издавање лиценце	153
Захтев за обнову лиценце	255
Закључци о покретању поступка по службеној дужности	4
Извештај/потврде о одржаним акредитованим програмима КЕ	1424

Измене и допуне Етичког кодекса фармцеута Србије

Припремила: маг. фарм.спец. Драгана Рајковић

Етички одбор Фармацеутске коморе Србије одржао је 29. јануара састанак посвећен изменама и допунама Етичког кодекса фармцеута Србије.

Етички кодекс представља скуп принципа и дужности који регулишу морално понашање фармцеута у пружању здравствене заштите, чиме се осигурава интегритет, одговорност и праведност професије фармцеута. Кодекс обухвата питања попут професионалне одговорности односа са пацијентима, колегама и другим здравственим радницима и јавношћу, као и поштовање права пацијената. На овом састанку дискутовало се о новим дефиницијама

принципа који ће да унапреде професионалну етику фармцеута, са фокусом на транспарентност, интегритет и достојанство пацијената и одговорном поштовању закона у делу маркетинга лекова и других фармацеутских производа.

„ПРВО ФАРМАЦЕУТ“ почетак напредне здравствене услуге у Великој Британији

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Као што је и било најављено још новембра 2023. NHS (*The National Health Service*) је у среду, 31. јануара 2024. године, започео са пружањем здравствене услуге „ПРВО ФАРМАЦЕУТ“ у више од 10.000 апотека које су се до тада регистровале.

„ПРВО ФАРМАЦЕУТ“ омогућава да фармацеути у апотекама ординирају лекове и пружају савете пацијентима за додатних 7 уобичајених стања: акутна упала средњег уха, упала грла, синуситис, херпес, импетиго, уједи заражених инсеката, некомплицоване инфекције уринарног тракта код жена. Сматра се да ће услуга „ПРВО ФАРМАЦЕУТ“ годишње растеретити до 10 милиона термина код лекара опште праксе.

[Више информација на ЛИНКУ!](#)

Адхеренца и фармацеути

Припремила: маг. фарм. Биљана Главоњић

Разлози због којих се пацијенти не придржавају своје терапије могу бити бројни, од соматских до психолошко-бихејвиоралних као што су страх, незнање, културолошке заблуде... Пуно објављених студија сугерише да стил комуникације здравствених радника са пацијентом може значајно утицати на пацијентову адхерентност (придржавање режима дозирања и других препорука у вези са терапијом), где фармацеути имају огромну улогу као неко ко пацијенту издаје терапију. Студија из Шпаније (старији, неадхерентни пацијенти са више лекова у својој терапији) показала је да телефонски разговор фармацеута са старијим пацијентима може значајно да утиче на адхерентност пацијената!

[Више информација на ЛИНКУ!](#)

Ново упозорење на спољашњем паковању лека деносумаб

Припремила: маг. фарм. Биљана Главоњић

После вишегодишње анализе пријављених нежељених ефеката, од којих су неки са и смртним исходом, FDA (*Food and Drug Administration*) је на кутији лека **деносумаб** истакла додатно упозорење за повећан ризик од тешке хипокалцемије код пацијената са узнапредовалом хроничном болешћу бубрега, посебно оних на дијализи. Управо је хипокалцемија једна од контраиндикација и ретко нежељено дејство овог лека, због чега се и препоручује **праћење нивоа калцијума пре сваке дозе**.

Обавеза фармацеута је да уз свако издавање овог лека пацијенте упозоримо на симптоме хипокалцемије због којих морају да се јаве лекару.

[Више информација о хипокалцемији и новим FDA препорукама на ЛИНКУ!](#)

Фталати из пластичне амбалаже повезани са превременим порођајима

Припремила: маг. фарм. спец. Николина Скорупан

У фебруару 2024. објављени су резултати велике студије, спроведене у САД на око 5.000 трудница. У различитим временским интервалима праћени су поједини фталати у урину трудница и исходи трудноће. Закључак је да изложеност трудница одређеним фталатима повећава ризик од превременог порођаја. Фталати идентификовани и праћени у урину трудница су уобичајени адитиви пластичне амбалаже за чување хране и паковање козметичких производа у САД, али и Европи. Док више података не буде доступно, као меру опреза, трудницама можемо саветовати да употребу пластичне амбалаже сведу на минимум: да не пију пића из пластичних флаша, не пакују нити подгревају храну у пластичним кутијама, већ да радије бирају стаклене посуде кад год је то могуће.

Више информација на ЛИНКУ!

Постинфективни кашаљ

Припремила: маг. фарм. спец. Милена Милојевић

Након респираторних инфекција код 11-28% пацијената се јавља постинфективни кашаљ који обично траје између 3 и 8 недеља. Разлог је што се услед инфламаторне реакције током инфекције повећава осетљивост бронхија и производња мукуса, а смањује његов клиренс. Рандомизоване контролисане студије су показале да терапија постинфективног кашља, која укључује инхалационе кортикостероиде, бронходилататоре и оралне лекове за кашаљ нема бенефита. Пацијента треба информисати да је постинфективни кашаљ временски ограничен и да симптоми престају унутар 8 недеља. Уколико пацијент пријави присуство крви при искашљавању, системске симптоме, прекомерну промуклост или диспнеју, рекурентну пнеумонију, дугу историју пушења или кашаљ траје дуже од 8 недеља неопходно је пацијента одмах упутити лекару.

Више информација на ЛИНКУ!

Жене могу имати више здравствених користи од редовног вежбања него мушкарци

Припремила: маг. фарм. спец. Кристина Ковачевић

Готово сви имају користи од редовног вежбања, али према студији објављеној овог месеца у *Journal of the American College of Cardiology*, жене за мање времена могу видети веће кардиоваскуларне користи од мушкараца. У овој студији, истраживачи су посматрали групу од 400.000 мушкараца и жена у Сједињеним Државама током 2 деценије.

Жене које су редовно вежбале имале 24% мање шансе од било ког узрока смрти током периода студије, а такође су имале 36% мањи ризик од фаталног срчаног удара, можданог удара или другог кардиоваскуларног догађаја у поређењу са женама које нису редовно

вежбале. У исто време, шансе од било ког узрока смрти код мушкараца који су редовно вежбали биле су 15% мање у поређењу са мушкарцима који нису физички активни.

Више информација на ЛИНКУ!

Нови антихипертензив зилебесиран: једна инјекција на 6 месеци за добру контролу крвног притиска

Припремила: маг. фарм. Емилија Трбовић

Зилебесиран (мала интерферирајућа РНК ковалентно везана за Н-ацетилгалактозамин) је нови потенцијални антихипертензив за субкутану примену, који се везује за одређене рецепторе у јетри (ASGPR) и дуготрајно инхибира синтезу анготензиногена (АТ) ометајући синтезу информационе РНК. У II фази клиничке студије КАРДИА-1 испитиван је утицај доза 150-300- 600 mg (примењене једном у 6 месеци) и дозе 300 mg (примењене једном у 3 месеца) код пацијената са благом до умереном хипертензијом, просечне старости 57 година.

Резултати показују значајно смањење систолног крвног притиска током 3, односно 6 месеци у односу на плацебо. Нежељене реакције јавиле су се код 16,9%

пацијената, и то углавном реакције на месту примене и блага хиперкалемија. Нови молекул обећава много, а да ли ће и у коликој мери променити начин лечења хипертензије у будућности, остаје да се види.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Топ 5 група лекова који повећавају ниво глукозе у крви

Припремила: маг. фарм. Биљана Главоњић

Многи лекови доводе до повећања нивоа глукозе у крви, али се одређене групе посебно издвајају у томе и на тај ефекат морамо упозорити пацијенте, посебно оболеле од дијабетеса. Топ 5 група лекова на које треба посебно обратити пажњу су кортикостероиди, антипсихотици, тиазидни диуретици, статини и бета блокатори. Почетком године објављен је врло користан чланак који објашњава како ови лекови доводе до хипергликемије, који представници из групе се издвајају, ко је под посебним ризиком, а садржи и практичне савете како избећи хипергликемију уз поменуле лекове.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Да ли витамин Б3 може помоћи у смањењу ризика од смрти код неалкохолне масне болести јетре?

Припремила: маг. фарм. спец. Кристина Ковачевић

На основу досадашњих студија на животињама познато је да суплементација ниацином (витамин Б3) има умерен ефекат ремисије на масну јетру, али до сада нису биле спроведене проспективне студије које би процениле повезаност између уноса ниацина из хране и ризика од смртности код пацијената са масном јетром. Група истраживача са Универзитета Sun Yat-sen, у Кини, недавно је објавила велику кохортну студију чији налази сугеришу да већи унос ниацина кроз исхрану може бити повезан са нижим ризиком од смртности од свих узрока међу појединцима са неалкохолном масном болешћу јетре.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

КОНТИНУИРАНА ЕДУКАЦИЈА ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

- Ц-1-27/23** Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцинације – Питај ме за ХПВ (5 бодова), до 13.03.2024.
- Ц-1-55/23** Фармацеутска услуга - предуслов за повећање степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотицима (5 бодова), до 21.08.2024.
- Ц-1-60/23** Нова услуга фармацеута у јавним апотекама: Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести (5 бодова), до 21.08.2024.
- Ц-1-65/23** Стандардизована фармацеутска услуга код пацијената са дијабетесом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-66/23** Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом, (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-67/23** Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са астмом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-69/23** Улога фармацеута у промоцији вакцинације против сезонског грипа и пнеумокока (5 бодова), до 20.11.2024.

ФИНАНСИЈСКИ МЕНАџМЕНТ У ЗДРАВСТВУ - КОМЕРЦИЈАЛНИ И ЕТИЧКИ ИЗАЗОВИ

Датум и место одржавања: 23. март 2023. године, Шабац

Број акредитације: Б-136/23

Циљна група: фармацеути, лекари, стоматолози, биохемичари, медицинске сестре, здравствени техничари

Број бодова: 6 бодова за слушаоце.

ПРВИ НАЦИОНАЛНИ СИМПОЗИЈУМ О СИНДРОМУ ИРИТАБИЛНОГ КОЛОНА (ИБС) СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

Датум и место одржавања: 19. април 2024. године, Хотел Мона Плаза, Београд

Напомена: у поступку акредитације

Програм симпозијума [Program | IBS 2024 \(digitalevents.rs\)](https://digitalevents.rs)

Регистрација [Registracija | IBS 2024 \(digitalevents.rs\)](https://digitalevents.rs)

7. ХРВАТСКИ КОНГРЕС ФАРМАЦИЈЕ

Датум и место одржавања: 16-19. мај 2024. године, Дубровник

Тема Конгреса: "Иновације у фармацији за боље исходе лијечења"

Регистрација и информације о Конгресу на ЛИНКУ: <https://farmaceut.org/7kongres/>